

**“KENDİ AYAKLARIMIZ ÜZERİNDE DURACAĞIZ’, DEDİM
KIZIMA”**

Gülensu Mahallesi’nden Ülkü Bulut ile Söyleşi

Söyleşi: Öykü Tümer, Zeynep Kutluata

Ocak 2010, İstanbul

Ülkü Hanım, önce sizi tanıyabilir miyiz? Nerelisiniz, İstanbul’a ne zaman geldiniz?

Kendim İğdırlıyım. 1961 doğumluyum. 1984’te İstanbul’a annemin yanına geldim. Geldim, iş hayatına atılmayı düşündüm, okulu yeni bitirmiştım. Olmadı tabii ki. Kendim istedim ama istemekle olmuyor. Arkanda biri olmayınca... O zaman İstanbul’u da bilmediğim için... İş hayatına giremedik, evlilik yaptık.

Annemde Azerilik, babamda da Kürtlük var, karışık yani. Ama Kürtçe bilmiyorum evde hiç konuşulmadığı için. Anne tarafı bana çok destek çıktı, gerçekten Allah’ın şanslı kuluymuşum. Kendimi bildim bileli çok ilginç insanlarla karşılaştım. Tabii istisnalar da çıktı, o kadarı da olur. Anne tarafım maddi durumu iyi olan insanlardı, hep destek çıktılar, okuttular beni. Öyle okumaya hevesli kimse de yoktu çevremizde. Babamın yanında kalıyordum o zaman, babam da karşı çıkmadı. Allah rahmet eylesin, sonra vefat etti. Üvey anam da vardı ama o da pek engel olmadı. Olsa bile mahalle zaten bana arka çıkıyordu, sahip çıkan çok oldu yani.

Kaçıncı sınıfa kadar okudunuz?

Liseyi bitirdim. Bazı iyi imkânlarım oldu ama yapayalnızdım. Bir bakkala çocuğu gönderirsen gider, göndermezsen gidemez. Sınavlara girdim olmadı, iş hayatına atılmaya çalıştım, o da olmadı... İş yüzünden sıkıntı çektiğim dönemler çok oldu. İşyerlerine başvurduğum, olmadı. Görünüşüm nedeniyle mi bilmiyorum.

Ne tür işyerlerine başvurduğunuz?

Kliniklere başvurduğum. Küçükbakkalköy'de bir laboratuvar vardı. Çekinik bir çocuktum. Çocukluğumuzda annemiz yanımızda yoktu Iğdır'da, o yüzden herhalde. Akrabaların yardımıyla büyümüştük. Nedense olmadı bir türlü. Evlendik. Sonra da yuvarlana yuvarlana bu zamana geldik. Şimdi dershanede temizlikçilik yapıyorum, bazen de evlere temizliğe gidiyorum.

Ne zaman evlendiniz?

İlk eşimle 1984'ün yedinci ayından sonra nişan oldu, evlendik. Sonra, yeni evliyken, eşim trafik kazasında öldü. Hamileydim. Onunla beraber her şey bitti.

Üç kızım, bir oğlum var. Büyük kızım da yurttan kalıyordu eşim öldüğü zaman. Dört sene ayrı kaldık. Onun yokluğu da bana çok koymuştu. Beraber çalıştık. Eş dost sayesinde yuvarlanmaya çalıştık. O zaman ev işlerine gidiyordum. Yemekhanede bir ay çalıştım; yemeğimi, ekmeğimi oradan getirdim. Ailem İstanbul'da ama onların yanına gitmedim. Biliyordum nelerle karşılaşacağımı. Tamam, hiç kimsenin ailesi atmaz ama ailenin yanında da baskı oluyor. Büyük kızımı evlendirdim. Ortanca kızım çalışmadı. Çalışmasını dedim, okusunlar... Ben de lif ördüm, pazara gittim sattım, buradaki halkın da sayesinde işte... Bir tanıdık aracılığı ile bir dershaneye işe girdim. Şu ana kadar geçinmeye çalışıyoruz bir şekilde. İki kızımı da evlendirdim. Biri Başbüyük'te, diğeri Ümraniye'de oturuyor. Allah tüm gençleri mutlu etsin. Şu an yanımda iki çocuğum var, biri yedinci sınıfa, diğeri de beşe gidiyor.

Kızlarınız üniversitede ne okudular peki?

Büyük kızım işletme bölümünü okudu da diplomasını alamadı. Sonra evlendiler. Kendileri istediler, ben de destek oldum. Çünkü kız çocuğu, İstanbul gibi yerde, baba yok, psikolojik nedenler de oluyor tabii. Birdenbire kendini boşlukta hissediyorsun. Çok zor bir şey. Ben bunları yaşamıştım, onlar da aynen yaşadılar. Çok şükür şimdi evliler, çocukları var birer tane.

Onlar çalışıyorlar mı?

Büyük kızım pek rayına oturur bir iş bulamadı ama iş olduğunda çalışıyor. Diğer kızım liseyi okudu, üniversiteyi okumadı, henüz çalışmıyor, bebeği var. Tabii o da işe girmeyi düşünüyor bir müddet sonra. Bir kişiyle zaten geçinmek zor.

Evlere de temizliğe gittiğinizi söylediniz. Oradaki iş yaşamını biraz anlatır mısınız?

İlk olarak ev sahibinin evine gittim. Çağırmadı, tesadüfen ben öyle yardıma gittim. Komşu çağırdı sonra. Bunlar temiz insanlar. Bir müddet sonra, Maltepe'den bir akrabası temizlikçi arıyormuş, o da beni çağırdı. "Seve seve giderim" dedim. Yaptığım işi beğendikçe on beş günde bir çağırılmaya başladılar. O da başka bir arkadaşına söylemiş, o da çağırdı temizliğe. O ikisini devam ettirdik. Sonra daha devamlı bir iş buldum; bir gün bana bir telefon geldi, "Abla, numaranı bir yerden bulduk, falancaya iş yapar mısın?" Ona şart koştum işte, "ben halı yıkamam, koltuk silmem, midemden rahatsızım" dedim. Haftadan haftaya gidecektim, o da "işimi yaparsın, uygun bulursan gelirsin" dedi. Gittim. Kadın evlendikten sonra her gün gitmemi istedi. Ben onlardan sigortalı iş istiyorum ama... 1992'de iki kere SSK sınavlarına girdim. Belediye sınavlarına da girdim. Çevremde gördüm ki, torpili olan hep işe giriyor. Ortaokul mezunu da olsa, lise terk de olsa, işe girmiş. Anladım ki torpilsiz bu iş olmuyor. Tanıdığın olmayınca buradan oraya gidemiyorsun. Merdiven işi bile bulamazsın tanıdığın olmayınca. Ben bunu öğrendim.

İşe haftada kaç gün gidiyorsunuz?

Haftada sadece bir gün iznim var, altı gün yani.

Hangi saatler arasında?

Akşam yedi, yedi buçukta çıkmaya çalışıyorum. Kartal'dan buraya yedi buçuktan sonra araba yok. O yüzden ona yetişmeye çalışıyorum. Diyorum, "bana şunu yap demeyin daha fazla, benim arabaya yetişmem lazım." Koşa koşa iş yapıyorum ki arabaya yetişeyim. Yoksa iki araba parası vereceğim. Minibüse zam da gelmiş. Benim işyerimden Maltepe'ye bir iki yüzdü eskiden, şimdi bir üç yüz olmuş. Oradan da buraya bir dört yüz...

İşverenin sizi mağdur ettiği oluyor mu?

Tek bir işverenin yok, işveren kişiler var. Arkadaşlar da mağdur etmiyor ama bazen böyle insana fesatlık gelir, kıskançlık gelir ya... Bazen arada bir oluyor. Ben onu, o kişiyi yenmesini biliyorum. İnce noktası oluyor ya, anlıyorum onu da kırmasını biliyorum. İnsanları kırmadan... Alçakgönüllülükle ancak onu halledebilirim. Öyle olduğum için de kolaylıkla sorunları halledebiliyorum. Ama Allah razı olsun, nerede çalıştıysam destek olmuşlardır patronlarım. Burada da mesela desteklemişlerdir. Önceki çalıştığım ev işlerinde de destek olmuşlardır.

Ev işinden kazandığınız paradan memnun musunuz?

Yok. Niye diyeceksin, çünkü sigorta yok, başkası 60'a gitse ben 50'ye gidiyorum. Tanıdık, iyidir diye. İyi davranıyor, ezmiyor. "Aman Ülkü Abla, kendini yorma" diyor, yemeğimi hazırlıyor, kahvaltımı hazırlıyor. Ben o adamdan kalkıp nasıl 60 milyon para alayım? Ben onu yapamıyorum işte. 50 milyon olsun az olsun, temiz olsun... Ben bunu seçiyorum, hep öyle seçtim. Yani 100 milyona giden var. Ama ben gidemedim, yapmadım onu. Gittiğim kişi öyle ahım şahım zengin değildi. Çok zengin kişinin işine de gittim. Altı ay, aylık olarak çalıştım. Patronlara "bana sigortalı iş bulun" demiştim. O da kendi evinin işini teklif etti. "Benim evimi devamlı her gün temizlemeye gel" dedi. Çünkü büyük yere, lüks yere taşındı. Daha iyi durumu oldu, büyük iş sahibiyle evlenmişti... Öyle yani... Fazla istemedim ama hakkımı da yemediler yani.

Ayda ne kadar kazanıyorsunuz?

Dershanede asgari ücret alıyorum; yemek parası veriyorlar, bir de aile indirimi var onu veriyorlar. 60-70 lira, 30-40 lira işte. Bazen 50 lira olur. Olsun, çalıştığın ortamın da iyi olması önemli. Yol parasına biraz fazla gidiyor ama olsun, ortama da alışmışım, iyi insanlar. Yani ayrımcılık yapmazlar. Orada da Doğulu yok, İğdırlı yok. Diyelim Tuncelili vardır, Erzincanlı vardır. Ayrımcılık yok yani. Ben öyle yerler seçiyorum. Ayrımcılık olmayan yer, verdiğini başına kakmayan yer...

İstanbul'a ilk geldiğinizde önce nerelerde kaldınız?

Dudullu'da kaldık. Yeni evlilik dönemimde Alemdağı'nda kaldım. Evliliğim biraz sarsılmaya başlamıştı ki, eşimin arkadaşı vasıtasıyla -Gülsuyu'nda oturuyor o- Gülsuyu'nu bulduk, geldik. Evliliğim yürümedi. Büyük kızım üniversiteye gidiyordu. Onların okuması için bayağı mücadele ettim, kimi zaman aç susuz... Kendime hiçbir şey almazken... O sırada halı atölyesine gidiyordum. Kendimi aşmaya çalışıyordum, Gülsuyu'ndaki halkın sayesinde. Ayrıldım; kızım üniversiteyi bitirdi geldi. Büyük kızım, "anne, eşyalarını topla, anneanneme gideceğiz" dedi. Önceden çektiğim sıkıntıları göz önünde bulundurarak "annemin yanına gitmiyoruz," dedim, "sen de sakinleş, ben de sakinleşeyim." Bunları birebir yaşadık. Ayrıldığım zaman ise beş milyon vardı cebimde. "Kendi ayaklarımız üzerinde duracağız," dedim kızıma, "sen de, ben de çalışacağız." Öbür kızım yanımda değildi zaten o zaman.

Gülsuyu'na ne zaman geldiniz?

2004'te Gülensu'ya geldim. İşte, dediğim gibi ayrılmadan önce eşimin bir arkadaşı sayesinde geldik. Ben bazı şeylerden dolayı uzakta kalmak istedim. Akrabaların yanında Dudullu'da oturuyordum. İlla ki değişik bir yer olsun dedim. "Arkadaşına söyle, değişik yerden ev tutsun,

nere olursa olsun" dedim. Ve de bir hevesim vardı benim: Doğaya karşı hevesim var, yüksek yerlerde oturmayı çok istiyorum o zamanlar. Oturduğum yerler hep düz yerlerdi. Alemdağ'da da oturdum orası da güzel yerd, ormanlık falandı. Öyle yerler ilgimi çekiyor. İşte buraya tesadüf olarak taşındım geldim, köy gibi yer, yüksek yer, baktım Adalar görünüyor. Allah'ım tam istediğim yer, Allah tam gönlüme göre vermiş. Zenginlik istemedik ama huzur istedik hep, sağlık istedik Allah'tan; öyle yani. Arkadaşlar vasıtasıyla buraya geldik. Ondan sonra da çıkmadık. Kök salmış gibi oldum. Hani bir ağacı dikersen bir yere kök salar ya, öyle oldu. Çok güzel bir yer, insanları sıcak yani... Kaynak suyu kullanıyoruz, ormandan su getiriyoruz kaynatıp kullanıyoruz. Çeşmemiz var mesela... Her şeyiyle çok güzel burası. Ama geçenlerde kar yağdı, sokağa çıkmadık. Kartal tarafına gidiyorum kar yok, geliyorum burada kar var. Anlatıyorum işyerinde, diyorum, "bizim orası Sibiry'a gibi" ama seviyorum yine de. Bir de burası depreme çok dayanıklı. Düşün ki biz İstanbul'da böyle bir yerden gitmek istemiyoruz, başkaları da neden gelmesin ki?

Buraya ilk taşındığımızda benim oğlan ilkokul bire daha başlamamıştı, şimdi yediye gidiyor. Tabii ki içine çok kapanık bir insandım, çok duygusaldım. Toplum da biraz buna itiyordu; fiziksel yapıya da bakıyorlar. Bunlar gerçek. Bir işe gittiğinde bile, şöyle bir sana bakıyorlar, bu işi yapamaz bu diye. Bu bana çok söylendi. Yemekhaneye gireceğim, "yapamazsın" dediler. Maltepe'de iki bayan bankada çalışıyordu, onlara durumumu anlattım böyle böyle, "bana yapamazsın diyorlar, ben de yapamam diyorum, ben de alıştım artık" diye. "Olur mu abla" dediler, "git gir işe, dene şansını" dediler. Sağ olsunlar, bana böyle cesaret verdiler ve işe girdim.

Şimdi dershanede çalışıyorum. İlk gün bana, "bak, sıra kaldıracaksın; şunu, bunu, her şeyi yapacaksın" dediler, ben "hepsini yaparım" dedim ve yaptım. "Başını açacaksın" dediler, "açarım" dedim. Bir de samimi konuştuğum için, "açarım, dışarı çıktığımda yine örterim, ne var ki?" diye gırgır geçiyordum. İşyerindekiler de çok yardımcı oldular, böyle devam ediyoruz, Allah can sağlığı versin inşallah. İlk defa bu dershanede sigortam başladı. Zamanında doğru düzgün bir sigortalı işim olsaydı, şimdiye emekli olmuştum ya da olurdum. Bir kadının sosyal güvencesinin olması şart. Bunu bana baştan aşılaysaydılar... Aman kadındır nasılsa evlenip gidecek diye baktılar. Bilmiyorum...

Bu semtteki yıkım planları konusunda neler düşünüyorsunuz? Mahalle olarak nasıl etkilendiniz?

"Daha güzel şeyler olacaksa, daha güzel şeyler yapacaklarsa gelsinler yıksınlar" diyenler de duyduk. Ama onlar azınlıktadır. Şöyle düşünün aslında, yani Gülsuyu'nun yeri çok güzel bir yer. Buradaki ev sahibi diyelim, adam emek vermiş ev yaptırmış... Ama aslında maddi imkânı

çok kısıtlı olan insanlardır. Buradan sonra nereye gideceğiz, ben bazen düşünüyorum. Diyorum ki buraları yıkıldı, kendim de kiracıyım ama benim arkadaş Maltepe'de ev buldu. Üç oda bir ev, Maltepe'de işyerime de yakın, Kartal'a da yakın. Ama güvenip gidemedim. Güvenemedim yani buradaki insanlar yarın öbür gün nerede oturacak? Yani biz de nerede oturacağız? Düşünce oldu bende. Ya da nasıl kira ödeyecek kiracılar? Diyelim ki burası beş yüzse, aşağıları daha da pahalıdır. Burada soba kullanırsın; aşağıları doğalgaz, evlerin çoğu doğalgazlıdır.

Mahalleli birlikte bir şey yapıyor mu?

Eylem yaptılar ama niçin eylem yaptıklarını da fazla bilmiyorum. Yani, ev için mi yapıyorlar yoksa başka şey için mi yapıyorlar, pek bir bilgim yok.

Sizin katıldığımız bir eylem falan olmadı mı?

Yok yok, olmadı. Sabah gidiyorum, akşam geliyorum. Halk için, mesela diyelim benim bu evimi alacak yerine bir ev yapacak, ama bana ev verecek mi? Vermeyecek mi? Onu da bilmiyorum tabii. O konuda pek bir bilgim yok. Yani, ne yaparlar, ne ederler pek bilmiyorum. Tabii demin söylediğim gibi, adam yıllarını vermiş, tapusu yok ama emek vermiş. Vergisini ödemiş. Yani hiçbir şey vermeden, para mara vermeden onu da atmaları o insan için yıkım olur, zor yani.

Ama burada öyle bir şey yapmaları daha zor herhalde, mahallede birlik var çünkü...

Burada birlik var, Başlıbüyük'te de var. Oraya bir kere gittim, kızımın evine gittim. Orada da duydum birlik var yıkımlara karşı. Hak veriyorum, çünkü adam üç dört katlı bina yaptırmış emek vermiş. Ben böyle binalara baktığım zaman... Adam emek veriyor... Yani bugün hiçe sayması çok zor bir şey. Ben öyle düşünüyorum. Diyelim buraya alıştın, yarın öbür gün gidip nerede oturabilirsin ki? Şimdi buradaki komşuluklar da başka. Anlatıyorum işyerinde de, Gülsuyu gerçekten başka. Ama tabii, olaylar oluyor. Bazen Heykel'de iniyorum, araba çıkmıyor, aşağıdan yürüyerek korka korka yukarıya çıkıyorum. Eylemler oluyor ama...

Eylem yüzünden yol kapanmış mı oluyor?

Tabii, bazen eylem yüzünden, eylem olduğunda araba çıkamıyor yukarı. İşten sonra yorgun argın iniyorsun aşağıda, ta yukarıya kadar yürümek zorundasın.

Evet, mahalleler yıkılmasın, herkesin evi yerinde kalsın ama İstanbul'daki pek çok mahallede de çok ciddi eksiklikler oluyor. Bu mahallenin ne gibi eksikleri var, biraz bunlardan bahsedebilir misiniz?

Valla çok eksikliği var. Yani yol desen eksik, daracaktır yollar. Ama tabii evlerde de eksikler var. Nasıl olur bilemiyorum. Yıkılmasını da istemiyoruz. Çocuklar, gençler için güzel spor alanları olsa, sosyalleştirme amacıyla... Eskiden okullarda kağıt verirlerdi, çocuklar getirirdi... Yıkımların gündeme geldiği dönemde çocuklar bize formlar getirdiler. “Bu formu doldurun, okula verin” dediler. Orada “Yol bozuk mu? Şikâyetlerin neler?” diye yazıyordu, “memnun kaldığımız ve kalmadığımız şeyleri yazın” diyordu. Biz de isimsiz olarak yazıp veriyorduk. Tabii o zaman da yazmıştım, “yol dardır” demiştim. “Çocuk parkı yoktur” demiştim. Tabii bizim yukarıda bir iki tane yapıldı ama o da, “orada park yapılsın” diye imza topladık öyle yapıldı. Tabii ben olmayınca çocuklara diyorum ki “yalnız gitmeyin, ne olur ne olmaz”. Mahalle güvenlidir ama yine de belli olmaz. Dışarıdan gelenler oluyor mahalleye, kimin gelip gittiğini bilemezsin ki... O rapora da “yol dardır” diye yazmıştık, gerçekten de öyledir yani.

Maltepe’de çocukların gideceği bir yer var, uzaktır. Mesela, Maltepe’ye, Zümrütevler’in oraya kurs gibi bir yer açılmış. Benim çocuğumun, arabaya her gün binip gidip gelmesi zor oluyor. Elimde yok, ben ancak kendi boğazımı geçindiriyorum. İstiyorum ki Gülsuyu’nda da öyle yerler olsun. Çocuklarımız için okulun haricinde bir şeyler olmasını istiyorum. Özellikle şunu diyorum: “Çocuklarımız ödevlerini internet üzerinden değil de kendi elleriyle, güzel bir kütüphanede yapsalar, nasıl olur?” Bence daha iyi olur. Tamam, şimdi çağ atlamışız, internet var. Ama ben şimdi çocuğuma ödev yaptırmak için ta Maltepe’ye gidip internet kafeleri gezmişim, inanır mısınız? Allah’tan o gün izinliydim. İnternet kafenin biri dedi, “yok burada ödev.” Allah’ım bu çocuk ne yapacak? Ödevi götürmezse zayıf alacak. Bir internete gitmişim, orada beş milyonluk ödev çıkartmışım. Diyelim çalışıyorum, o gün izinli değilim; bu kız çocuğunu internetlere nasıl göndereyim? Erkek çocuğumu da göndermiyorum internete, istemiyorum. Oralara elli tane giren çıkan oluyor. Küçük çocukları internetlere yolluyorlar okulda, aslında fırsatım olsa tek başıma Milli Eğitim’e kadar gitmeyi düşündüm. Bu ödevlerin internetten değil kütüphaneden yapılması lazım. Ama kütüphane açılmıyor. Ben istiyorum ki Gülsuyu’nda güzel bir kütüphanemiz olsun. Niye çocuklarımız düzenli eğitim almasın? İnternette çıkarıyorlar; hiç yazmadan, okumadan, öğretmene götürüyorlar, öğretmenlere veriyorlar ödevi. Bu çocuk ne öğrenecek ki, hiçbir şey... Ama eğitimcilerin bunu bilmeleri lazım. Bak haberlerde söyledi, internet kafeye bir tane çocuk gitti, sonra kayboldu. Gazetelere de verilmişti. Artık hiçbir şeye güven kalmamış. Sadece internet üzerinden değil de, doğru düzgün bir ödev verildiği zaman araştırıp onu kendileri öğrenecekler. Yani herkes araştırmasını bilsin öncelikle. Biz eskiden giderdik, Iğdır gibi yerde belediyenin açtığı

kocaman bir kütüphane vardı ve her zaman açıktı. Ben giderdim, ödevimi alırdım, kütüphanede araştırırdım, orada oturur yazardım, getirirdim öğretmene teslim ederdim. Tamam, o zaman bilgisayar yoktu, internet yoktu ama... Ben karşıyım buna.

Eylemlere katılmadığınızı söylediniz. Peki, destekliyor musunuz burada yapılan eylemleri?

Bilmiyorum çünkü bir geliyorum bakıyorum ki, yollarda çöp var. Eee kızıyorum o zaman da. “Niye” diyorum, “bak bizi de düşünmeleri lazım” diyorum. Yani bence eylem öyle olmalı yani. Çöp konteynırlarını alıp atıyorlar yola. Benim de kapıma dergi satmak için geldiler kaç defa. Bir kere almışım. Dedim, “bak, param yok. Her gün bir milyon versem...”

Mesela Ortadağ tarafına falan gittim. Orada da, ormanda şenlikle yapıldığını gördüm. “Aaa,” dedim, “buralarda ne güzel yapılıyor, bizim Gülsuyu’nda da keşke olsa...” “Ne güzel” dedim, orası daha güzel manzaralı yer; ormanı var, her şeyi var. Baktım bizim burada da yapılıyor. Çok hoşuma gitti. Ben siyasete biraz mesafeli dururum ama konuşma olduğu zaman da durmam yerimde.

Mahalle diyorsunuz, yaşadığınız yer... Bunun çok önemli olduğunu düşünüyoruz, çünkü burada binaları yıkarken mahalleyi de yıkıyorlar. İnsanların dayanışma imkânlarını da ellerinden almış oluyorlar. O güven, ilişki, kentleşirken bunlar da kayboluyor mu sizce?

Kentleşirken evet, nasıl söyleyeyim... Diyelim ki bilgisayar çağı oldu, bilmem ne çağı. Oldu ama götürüsü de çok oluyor. Artık öyle olmuş ki, akraba akrabayı tanımıyor. Sadece menfaat için... Ben bunları öğrendim. Eskiden inan ki bilmiyordum. Ben Iğdır’dayken, hatta 12–13 yaşlarındayken hayatı sanki başka görüyordum. Ama hayatı gördükçe kendimi tuhaf hissetmeye başladım. Yani insanlar bu kadar mı değişir... Artık bakıyorsun, her şey sadece menfaat için yapılıyor. Dertlenince öğretmenlerle falan konuşuyoruz, diyorlar ki “abla sen de amma da söylüyorsun.” Gerçekleri söylüyorum ama. Bakıyorsun, adamın menfaati için yapmadığı şey yok. Buna kendimizi de alıştırtıyoruz, çocuğumuzu da alıştırtıyoruz. Zor bir şey yani, manevi şeyler gitgide azalıyor.

Ben mahalleye yeni geldiğimle Ayten ile çok samimi olmuşum mesela. Birisi “niye onunla samimi oluyorsun?” demiş, sıkıştırmışlar kadıncağızı. Ben de duydum bunu. Çıktım, mahallede kadınlar oturmuş... Dedim ki “birileri bir şeyler söylemiş, burada komşuluk yok mu?” “Herkes birbirine gidip geliyor. Niye birisi benim için gelmesin diyor? Ben adam mı yiyorum, ne yapıyorum?” dedim. Kadının birisi de iyi biri, “Ülkü Abla kim demiş?” dedi.

Dedim, “boş ver, burada birileri demiş işte.” Burada hepimiz insanız birbirimize gidip gelmeyelim mi? Ben İğdırlıysam İğdırlıyım, sen Sivashıysan Sivahlısın, ne yapayım yani? Ben İğdır’da doğmuşum diye beni kabul etmeyecek misin? Ben insan değil miyim? Kendimi zorla kabullendirdim onlara.

Cemevine gidiyor musunuz?

Ben gitmedim de güzel olduklarını duyuyorum. Cemevinde dayanışma için yemek veriliyor. Bana da birkaç sefer söylediler; evim uzak olduğu, işe gidip geldiğim için gidemedim ama güzel bir şey... Mesela birisinin evinde yemeği kaynamamıştır, oraya gidip yemeğini alıp getirir.

Ben yıllar önce Dudullu’da otururken hiç bilmezdim bunları. Bir gün rüyamda beni aldılar, beyaz giymişler, çölün ortasında bir göle götürdüler. İki kişi ayaklarımdan tutmuş, iki kişi de kollarımdan. “Seni Kırklar’ı görmeye getirdik” dediler. İşte o zaman duydum. Sordum soruşturdum, halen de soruyorum, merak ediyorum, “var mı?” diyorum.

Sizler okuyun kızlar, elinizden gelen her mesleği yapın, çok güzel. Ben çok doyumsuz olmuşum.

Öyle diyorsunuz ama arada bir ümitsizleşseniz de çok umutlu konuştunuz.

Tabii... Bazen bana geliyor, çok ümitsiz oluyorum. Hakikaten psikolojik olarak bunu yaşıyorum. Ama bazen de öyle bir güç veriyorum ki kendi kendime, bana güç geliyor. Bazen de “aman boş ver, yarına Allah kerimdir” diyorum. Öyle bir yapım var.

Öyle olmazsa bu anlattığımız hikâye zor yaşanır...

Tabii... Düşünsene, çocukluğumdan beri çok mücadeleci olmuşumdur. Çalışmayı çok sevmişimdir. İş yapmayı... Ekmek paramı kendim kazanmayı çok istedim. Özgürlüğüme düşkünüm. Tamam, iş yerinde çalışıp başkalarından emir almak ayrı bir şey. Çalışıyorum, para alıyorum, kazanıyorum, onun için zoruma gitmez. Ama bir de şu var, birisine muhtaç olup da seni hükmü altına alması... O çok zoruma gidiyor, onun için öyle şeylerden hep kurtulmaya çalışmışımdır. Oldu da, sonunda bir türlü başardım. Şöyle demişlerdir yani, “bu bir işe yaramazdır, hep bizim dediğimizi yapsın, bizim dediğimizden dışarı çıkmasın”. Bunları ben birebir yaşamışımıdır. Bu kadınların çoğunluğunda oluyor yani. “Kadındır, şunu yapmasın bunu yapmasın...” Artık ben de böyle şeylere karşıyım, sinirlenirim, hiddetlenirim. Ben İğdır’da iken okula gittiğim dönemde babam rahmetlik derdi ki “evi toplayıp seni

satacağım.” “Allah Allah, ya beni nasıl satarsın, ben hayvan mıyım?” diyordum sen beni satacaksın. Öyleydim, karşı gelirdim.

Yorduk sizi, çok teşekkür ederiz.

¹ Söyleşiye katkılarından dolayı Aysel Yıldırım, Gülcan Küçük, Feryal Öney, Selda Öztürk ve Şirin Özgün'e teşekkür ederiz.